

Abonamente:

IN RUSIA
Pe 3 luni: . . . 2 Ruble
Pe 1 luna: . . . 70 Cap.

IN ALTE TARI:
Pe trei luni: . . . 5 Lei

ARDEALUL

PLATA
PENTRU RECLAME
după
ÎNVOEALĂ

(TRANSILVANIA)

Gazetă săptămânală pentru Românii transilvăneni aflați în Rusia

Redactor: Dr. ONISIFOR GHIBU

Redacția și Administrația, Chișinău. Alexandrouscala-u, Passage.

MAMA NOASTRĂ: ROMÂNIA.

De multă vreme, noi Românii din împărăția austro-ungară, suferim apăsările unei cărmuiri plină de nedreptăți. Căci Ungurii, în orba lor trufie, mai curând s'ar fi lăpădat de Arpad, strămoșul lor, decât să lase pe Români să răsufle și ei mai ușor și să trăiască în slobozenile, pe care le aveau celelalte noroade. Cu toate că, au plătit totdeauna cele mai grele biruri, muncind pământul pentru toate liftele străine, cu toate că, în lungul șir de războaie, Românii și-au vărsat sângele pentru Unguri, noi n'am avut parte de răsplată și de omie. Școlile dela sate ni le închideau, solgăbirăul ungur i-și bătea joc de năcazul țăranelui, județul aducea judecată stramba, ca să l sărăcească pe bietul om năcăjit, jandarmul umbla din sat în sat, stâlcind în bătai pe feciorii cu brănele tricolore. Ungaria nu mai era pentru noi o mamă, ci o ciună.

Și atunci nădejile noastre, s'au întors spre România. Ea era țara, în care sufletul nostru, copleșit de atâtea suferințe, căuta o alinare și o mângâiere. Ne-am plâns durerea, și ea ne-a asultat cu dragoste. I-am povestit patimile noastre și ea le-a priceput grozăvia. Milă duioasă a cuprins-o pentru noi. Era mila mamei adevărate și iubitoare, pentru suferința și jalea copiilor ei. De-atunci, gândul ei slănt a și fost, să ne scape din robia Ungurului și să ne alipească la sânul ei cald de mamă dulce. Și Dumnezeu a învrednicit-o să păsească la îndoplinirea acestui gând mare. Ea s'a folosit de marele războiu al lumii și și-a pornit osatea vitează, în lupta grea și înălțătoare, pentru izbăvirea noastră.

Și România avea dreptul, să se apuce de acest lucru mare.

Căci ea este o țară sloboadă. Nicăiri în lume, nu sunt slobozenii mai mari ca aici. România are tot felul de șoli, pentru luminarea norodului pe limba lui, are universități (școli înalte) unde se află profesori așa de învățați, încât numele lor a străbătut, cu cinste, prin toate părțile lumii. Dar ea are mai presus de toate oaste națională, adică alcătuită numai din Români, despre care străinii spun că, sunt cei mai viteji din toată lumea.

Și ea n'ar fi așa de laudată, dacă n'ar avea în fruntea ei pe regele Ferdinand.

Țara spre care ne sboară gândurile

Sărmană Transilvanie iubită, prin câte părți ti-ai risipit sui! Aproape nu-i țară în Europa, pe unde ei să nu pribegească și de unde să nu se audă oștățul lor.

Pretutindeni ei te poartă în sufletul lor; în fiecare zi ochii li-se scaldă în lacrimi de jale

și de dor, după tine, dulce și iubită mamă!

Spre Tine ne sboară tuturor gândurile în fiecare clipă. — și dăcă garile noastre înfrigurate de așteptarea cea lungă, nu-ți pot săruta pământul, și dacă urechea noastră dornică nu-ți

poate auzi graiul plin de un farmec nespus, ne mângâiem cel puțin că-ți putem vedea aici chipul, alături de pământul sfânt al României, de care ne-am legat pentru totdeauna soarta.

Cu nerăbdare istocitoare așteptăm ceasul cel mare, în care

să ne întoarcem la sânul tău cald, și în fiecare clipă binecuvântăm pe aceia cari cu jertza vieții lor ne gătesc calea spre casă. — spre Transilvania noastră liberă, în sânul României Mari.

ARDEALUL (TRANSILVANIA) împreună cu celelalte țări locuite de Români.

Un Domn mai vrednic și mai cu iubire pentru norod decât El, n'a stat în fruntea României. El le a dat tuturor țăranelor pământ, ca să poată trăi mulțumiți, precum și drept de glăsuire în sfatul țării. Astfel de fapte bune pentru norod, nu s'au prea făcut de alți domnitori. Iar Regina Maria, cu frumoasele Ei odrasle împărătești, aleargă din straja dimineții până în noapte să vindece rănilor soldaților și să le aducă mângâiere, prin plocaneleși vorbele lor dulci.

Cum se nu se topească sufletele noastre pentru această țară, unde fețele împărătești se bucură și plâng împreună cu norodul? Numai în cuprinsul ei, poate fi nădejde de viață bună și fericită pentru noi. Căci ea ne-a iubit mai mult decât pe sine, atunci, când pentru mântuirea noastră, a hotărât să jertfească viețile scumpilor săi ostași. De aceea ne închinăm ție, o Românie mamă dulce, acoperământul și scăparea noastră

ACUM, ORI NICI ODATA

Acum ori nici odată
Ardeal, țără bogată
Să ne fii liberată
De lița necurată.

Trompeta de-a sună
Cu toții s'alergeți
De pe-unde vă aflați
La uriașii Carpați.

Acolo să v'adunați
Să dați mâna cu-ai voștri frați
Care mult sunt supărați.

Acum ceasul a sunat
Ceasul de mult așteptat
Cu toții s'alergeți
Să vă atâlniți cu-ai voștri frați
De Unguri eliberați.
Să faceți o horă mare
Dela Tisa până la Mare
Casa Traian ne-a lăsat:
Țară mândră românească.
Nu cu liftă ungurească
Și cu putoare săsească,
Care să ne stăpânească.
Țara noastră românească.

Un prizonier.

AJUTORAREA REFUGIAȚILOR

Războiul lumii a pus pe drumul pribegiei, sute de mii de oameni, din toate părțile locuite de Români. Ei și-au părăsit casele, familiile, gospodăriile lor frumoase, numai cu hainele pe ei. Astăzi rătăcesc prin Rusia, fără casă, fără masă și lipsiți de bani.

Fruntași din Ardeal și din Bucovina, luptători pentru drepturile poporului, au ajuns astăzi cerșitori. O mulțime de femei cu copii mici, bătrâni bolnavi, plâng pe drumuri și cer mila străinului!

Să nu i lășăm să se prăpădească, căci sunt ai noștri. Ei sufăr, pentru gândul cel mare și sfânt al neamului nostru. Pentru România Mare, au fost siliți să-și părăsească și ei căminul lor. Astăzi ei sunt în mare suferință și numai Dumnezeu cum plânge inima în ei. Gazeta „Ardealul” s'a hotărât să întemeieze pentru acești frați nenorociți un fond de

bani, din care să ajutozeze după putință, pe câți mai mulți dintre ei.

Astfel cu ziua de azi deschidem o colecție, la care foaia noastră să înscrie cu 50 ruble.

Rugăm pe toți Românii de inimă și cu milă pentru suferințele refugiaților (bejenarilor) noștri, să și dea obolul lor pentru acest scop creștinesc. Cu deosebire ne întoarcem către ardelenii noștri, așezați în Rusia de mai de mult ca proprietari de oi și de pământ, cari au rude printre acești refugiați, să le vină în ajutor, trimițând bani pe adresa foii noastre. Noi vom da socoteală despre bani, tipărit în gazeta numele celor ce au ascultat chemarea noastră.

Și cel din urmă-al nostru gând

Spre tine-a fi linitit

Ardealul nostru, leagăn sfânt

Dar mult nenorocit.

De pe pământul românesc

Din România

În România, lumea se simte mai ușurată. Marea bătălie de la Mărășești, unde armata românească a dovedit cea mai aprigă vitejie, a sporit încrederea oamenilor în biruință și le-a dat nădejdi bune, că Nemții nu vor mai putea face un pas în Moldova. Și dacă aliații noștri, luând pildă dela ostașii români se vor ține voinicește, atunci nu mai este nici o îndoială, că Nemții vor fi împinși înapoi și scoși din pământul sfânt al României. Guvernul și generalii armatei noastre sunt încredințați, că Germanii nu se vor hotărî așa ușor să mai pornească o năvălă înainte de iarnă, după ce au mâncat o trântă de zdrăvăneală la Mărășești. Nemții nu mai pot aduce în Moldova trupe multe, fiindcă nu mai prea au și pentru că Francezii și Englezii, nu-i mai slăbesc cu bătaia de-o vreme încoace. Astfel în „Țară“ oamenii își văd de treabă și să pregătesc de iarnă, atât pentru soldați cât și pentru ei. Încrederea lor crește și prin sosirea necontenită a batalioanelor de voluntari ardeleni, despre care știu, că sunt hotărâți să moară mai curând vitejește pentru cucerirea Ardealului, decât să se lasă cutropiți de Unguri și Nemți. Decăteori ajunge un nou tren de ardeleni la Iași, teată Moldova se înfioară de bucurie și îmbracă haină de sărbătoare. Așa de mult prețuiesc toți, ajutorul Ardelenilor în războiul cu bun sfârșit al neamului românesc.

Din Transilvania.

Ofițerii ardeleni, cari au fost prinși de Ruși în vremea din urmă, povestesc multe lucruri de pe-acasă, cari ne umplu inima de durere și de ciudă. Ungurii au închis pe Români, cu miile, mai ales din satele unde intrase armata română. Ei au fost învinuiți, că au primit cu bucurie armata română și i-au stat în ajutor. De aceea, nu numai preoții și învățătorii au fost legați, ci mulțime de țărani și femei nevinovate au fost bătute de jandarmii unguri

și târați departe peste Dunăre, în lagăre și temnițe. Aici au fost chinuți și ținuți în foamete. Mulți s-au prăpădit. Noul împărat a dat amnestie (iertare) tuturor vinovaților, când s'a supt pe tron. Dar ungerii nu s'au învoit, să-ierie și pe Români. Așa aceea și astăzi stau în temnițe. Suferințele lor strigă răsunare! Pe acasă ogoarele au rămas întelenite. Foamete și lipsă mare. Fardela de grâu e cu 60 Koroane, iar cea de cucuruz cu 40—50 Koroane. Jandarmii umblă din sat în sat și iau tot de prin casele oamenilor: haine și bucate, iar dacă se plâng, ei sunt bătuti fără milă. În Ardeal e un iad, unde-i plâns și scrâșnirea dinților. Dar bunu-Dumnezeu și ungerii își vor primi pedeapsa neîndurată, dela voluntarii noștri arzători de luptă și de răzburare.

Din Basarabia

Frații noștri buni, dintre Prut și Nistru, s'au trezit la viață. Revoluția rusească, le-a adus și lor slobozniile, după care au oftat atâta vreme. Dulcea lor limbă moldovenească, va răsună din nou în biserică și școli, fără a mai fi oprită de cineva. Învățătorii au învățat limba românească, ca să poată lumina pe copiii în limba norodului. Fruțașii din Basarabia, au făcut la Chișinău o tipografie, unde se tipăresc tot felul de cărți cu litere latine. În curând iese de sub tipar „Ardealul“. S'a deschis și o librărie (dughiana), unde se află cărți frumoase de vânzare. Ei au alcătuit și o societate (obște) pentru cultura și luminarea norodului din Basarabia. Acum se lucrează mult și pentru dobândirea autonomiei, cea mai mare dorință a lor. Cu stăruință și bună înțelegere, D-zeu îi va și învrednici s'o capete. Noi ne bucurăm din toată inima, că frații noștri dintre Prut și Nistru au priceput însemnătatea revoluției și se folosesc de ea, pentru a-și croi o viață nouă, spre binele și înălțarea lor națională.

CHEMARE LA LUPTĂ

*Foaie verde trei nule
Măi Române ardeleni
Hai mai iute și te-alege
La războiul lunei a merge.*

*Foaie verde și-un bujor,
României de-ajutor,
Ungariei zdrobitori
Ca să ne liberăm noi.*

*Haideli Români ardeleni
Cari suntem Rusiei pleni
Hai cu toții să alergăm
României mâni să dăm.*

*S'alergăm toți cu înțeleală
Să scoatem Ungarii-afară
Din pământul nostru-îubit,
De ai noștri strămoși stăpânit.*

*Și pe Nemții cei spurcați
În Berlin să-i aruncați.
Sănătoși să ni-i lăsați
Că ni-au asuprit pe frați.*

„LIBERTATEA“ ȘI „FOAIA INTERESANTĂ“ ÎN AMERICA

Vestim cu mare plăcere cititorilor noștri, că cele două gazete frumoase dela Orăștie, ies acum în America. Părintele Ioan Moța, care a îmbrăcat oștita haină de ofițer român, a fost trimis de România, înă cu doi frunțași ardeleni, în America, unde să cheme la luptă pentru desrobirea Ardealului, pe toți frații noștri aflați în America. Sfinția Sa a crezut, că cea mai potrivită cale pentru aceasta este gazeta, care a îmbrăbătuit atâția ani pe frații noștri de-acasă. Astfel la 2 Octombrie a seos în Cleveland Ohio atât foaia „Libertatea“ cât și „Foaia Interesantă“. Amândouă sunt pline de cuvinte calde și lucruri frumoase: eu vești dela prizonieri și eu chipuri minunate din România, Rusia și America. Căta bucurie pe frații noștri de peste Ocean! Foaia lor i-bită din Ardeal a trecut și ea Mare, ca să-i cheme la luptă sfântă pentru România Mare. Ce chemare frumoasă, pe care miile de voinici o ascultă cu drag, înșirându-se în armata americană, îmbrăcați în uniforme românești.

Foile părintelui Moța, se pot vedea la redacția noastră. Iar cei ce vreau să le aboneze pot trimite 2 dolari pe trei luni, pe adresa p. 1. Moța în Cleveland-Ohio, Colonial Hotel.

Războiul

De pe câmpurile de bătăie, ne vin știri bune. Dușmanii noștri, slăbesc pe zi ce merge. Ei gândesc, să mai facă ceva acum înainte de iarnă, de care li-i groază. De aceea se tot zvărelesc pe fronturile, cari li se par mai slabe. Dar abia au câștigat ceva la Riga, însă nu prin vitejia lor, ci din cauza incurăturilor mari din Rusia, puse la cale de spionii nemților. Incolo, umblă tot cu capul spart. Italienii le-au luat Austrieilor numai în 2 zile, peste 2000 prizonieri și 63 ofițeri în luptele dela Baian-sizza. Francezii îi prăpădesc cu artileria lor, și toate atacurile date de Germanii, se sfârșesc de îndărăncă. Soldații de frontul Englezilor, umblă mai rău, Englezii îi bat de-o lună de zile într-una. În Belgia la Brodeinde, s'a desfășurat o luptă groznică, în care Germanii au saferit pierderi înspăimântătoare. Englezii au cucerit niște poziții foarte însemnate, de unde stăpânesc drumurile spre câmpurile Belgiei. Trei divizii nemțești au fost nimicite, iar alte patru măcelărite. Englezii au făcut 9000 de prizonieri, au pus mâna pe 11 tunuri 60 mortiere de tranșee și aproape 400 de mitraliere. Aceasta a fost una din cele mai mari biruințe ale Englezilor, dela începutul războiului. Nemții au încercat să-i scoată pe Englezii din locurile cucerite, dar n-au reușit. Dimpotrivă. Ei au fost din nou bătăți și dați înapoi încă vr'o 14 kilometri pe linia ferată Ipres-Roulers. Slăbiciunea lor e tot mai vădită și azi mâne vor fi gonțiți din Belgia.

Dar Englezii au mai câștigat o mare biruință și în Asia, bătându-i cumplit pe Turci la Ramadie. Aici le-au luat 145 ofițeri și 3120 soldați nerăniți împreună cu generalul Aehmed Bey și tot ștabul lui: 190 de tunuri, 1350 de puști, 1661 de lăzi cu munițiuni de infanterie, 712 lăzi cu munițiuni pentru tunuri, cinci locomotive și o mulțime de alt material. Turcii au luat-o la fugă, după înfrângerea asta nemai pomenită. Generalul Falkenbayn, care s'a dus acolo să bage suflet în Turci, s'a ales cu o mare rușine, ca și tovarășul său din România, generalul Mackensen.

După ce în Turcia a mai izbucnit și revoluția, în curând o să-i vedem pe Turci bătuti de tot, iar Englezii și Rușii vor intra în Constantinopol.

Pe frontul dela Salonic, lucrurile încep să meargă tot mai bine. Armatele lui Sarrai s'au sporit, iar acum vine în ajutor și armata Greciei care a fost mobilizată în zilele acestea, prin ordinul Regelui dela Atena.

În Bucovina Rușii țiu piept atacurilor austriece și într-o luptă de lângă orașul Siret, au respins pe dușman făcând prizonieri 12 ofițeri și 750 soldați germani. Rușii au mai luat și 7 mitraliere.

Dela cursurile de învățători

În ziua de 3 Octombrie, s'a deschis la Chișinău și la Bălți, seria a doua de cursuri pentru învățătorii moldoveni. De oarece pentru aceste cursuri, lipsese unele cărți de care ar avea nevoie învățătorii și deoarece deocamdată ei nu sunt în stare să-și facă suguri însemnări după toate lecțiile cari li se țin, am socotit că e bine să tipărim aici un foarte scurt „conspect din istoria literaturii românești“. În lipsa unei cărți sistematice de istorie a literaturii, aceste însemnări vor putea fi, deocamdată, de folos aceluia, cari ascultă lecțiile mele.

Fiecare Român luminat, ori unde ar trai el, e dator să-și cunoască neamul, să știe de unde se trage, ce istorie și ce literatură are „Moldovenii“ din Basarabia nu sunt un norod deosebit; ei sunt numai o ramură a poporului românesc. Români sunt un norod de 14 milioane și sunt răspândiți în mai multe țări, ca Basarabia, Bucovina, Transilvania, România, Serbia și Macedonia.

Toți Românii din țările amintite, ne tragem dela Romani (Râmleni), ca i au fost cel mai puternic și mai luminat popor din lumea veche. Francezii, italienii, Spaniolii și Portugezii, sunt noroade surori cu noi. Aceste noroade, sunt mai înaintate în cultură din pricina, că ele au fost așezate dela început în locuri mai ferite și mai înșite. Poporul nostru a fost așezat de împăratul Traian (la anul 105) în locurile cele mai primejdioase, pe unde vreme de sute de ani, au trecut într-una popoarele varvare, cari nu i-au dat răgaz să-și poată întocmi o viață cum se cade. Mai târziu, în apropierea lui, s'au așezat mai multe popoare dușmane între ele, cari au purtat bătălii multe tot pe pământul nostru (Turcii, Austriacii, Polonii, Ungurii și Rușii). În acest chip, Românii au fost împiedecați în mersul lor înainte.

Avem mare încredere, în viitorul neamului nostru. Războiul de acum, ne va aduce binele pe care-l așteptăm. Credeți, că România se va întinde până la Tisa și că Basarabia va ajunge autonomă. Astfel cele 14 milioane de Români, ajunși în sloboznie, vor putea înălța și înălța să se ridice, până la înălțimile, la cari au ajuns Francezii și celelalte noroade, cari se trag dela Romani.

Limba moldovenească e tot una cu limba românească, numai că ea a rămas mai proastă, din pricina vechei stăpâniri țariste, care i-a asuprit pe Moldoveni. Limba „moldovenească“ e limba norodului românesc de jos, iar cea „românească“ e limba literară a neamului.

Literatura românească, nu e atât de bogată ca a popoarelor vechi în cultură, totuș ea are o mulțime de frumuseți cunoscute și prețuite și de popoarele străine. Din ea, învățătorii moldoveni, vor putea să cunoască și să iubească și mai mult neamul nostru.

Literatura românească scrisă, începe după anul 1500. Și până atunci am avut o literatură bogată, dar ea nu era scrisă. Era literatura populară. După 1500 începem să avem o literatură religioasă, apoi, după 1600 o literatură istorică de cronicari. În veacul al XVIII avem o literatură istorică serioasă, care are o puternică înrăurire asupra întregii vieți naționale a neamului. În veacul al XIX-lea avem tot felul de scriitori, dinre cari unii sunt la fel de mari, cu scriitorii neamurilor străine. Avem și poezie bogată și frumoasă.

În veacul al XVII-lea și al XVIII-lea noi am dat Rușilor mai mulți oameni de mare însemnătate, cari au pus temelie înșei culturii rusești. Așa de pildă învățătorul lui Petru cel Mare a fost un moldovan cu numele Nicolae Miclescu, care mai târziu a fost trimis ca sol al Rusiei la Chitai. Academia duhovnicească dela Kiev, a înființat-o un Moldovan, Petru Movila, universitatea din Petrograd tot un Moldovan, gospodarul Dimitrie Cantemir iar universitatea din Moscova, a fost și ea înființată tot de un Moldovan, de al nostru cu numele Herescu. Cel dintâi mare poet rus e Antioh Cantemir, care a fost tot Moldovan (fiul lui Dimitrie Cantemir).

Un popor, care a dat atâtea fețe însemnate literaturii rusești, nu poate fi socotit ca un popor de rând. El a fost în stare să-și alestuiască și o frumoasă literatură a sa.

O. Chibu

CRONICA

Kaizerul în România. — Împăratul Germaniei, tot umblă dela un front la altul, spre a-și îmbărbăta soldații, cari de-o vreme încoace dau dosu. Mai des s'arată pe frontul Francezilor și Englezilor, unde soldații săi mănăncă câte-o bătăie în toată săptămâna. Din pricina asta împăratul e supărat rău și ea să-i mai face inima bună, feldmaresalul Mackensen l'a pofit în România, spre a fi dă față la ofensiva Nemților din Moldova. Fudul general era încredințat că-i va bate pe Români, luându-le și Moldova, iar împăratul avea să între fanțos în Iași și de-acolo să strige în lumea largă, că România i ștearsă de pe fața pământului. Dar șteceala de-acasă, nu se potrivește ca cea din țarg. Căci Românii adunându-și toate puterile, le-au tras o sfântă de bătăie la Mărășești, de-au rămas Nemții de pomină. Numai la Verdun s'a mai văzut așa ceva. Bietul Kaizer a rămas oprit. În loc să intre biruitor la Iași, el sta plouat în București, unde fierbea de mânie. Și cătrănit cum era, a făcut calea întoarsă spre Berlin. Dar în drum s'a oprit la Brașov, unde jupăni Sași l'au pofit la masă. Aici apoi s'a versat năcazul pe regele nostru Ferdinand, batjocurându-i ca la ușa cortului, că de ce a intrat în războiul contra lui. Ba bine că nu! Regele Ferdinand a lucrat cum cerea țara lui și nu după pofta Kaizerului. Ori că de înrudit era cu împăratul, știa bine, că țara vrea România Mare, iar aceasta nu se putea înfăptui dacă mergea cu Kaizerul. Orice om cu mintea la loc pricepe acest lucru, numai Kaizerul nu-l pricepe. Fiindcă D-zeu când vrea să pedepsească pe om, îi ia mai întâi mintea. Și mintea Kaizerului nu prea e la loc, după cum arată partarea lui dela Brașov. Așa vine bătăia lui D-zeu peste capul omului, care a pornit năpraznicul măcel de azi.

Pacea Ungurilor. — Czernin ministrul Austro-Ungariei, a glăsuț în zilele trecute despre pace. Li arde tare de ea. Ungurii și Austrieii ar vrea să se mântuie războiul, însă așa ca din țările lor să nu se rupe nici o bucațică. Asta ar însemna, că noi Românii să suferim și mai departe jugul lor, care ar fi și mai greu în viitor. Dar la așa ceva nu se învoiesc nici Francezii și nici Englezii, cari au seos sabia din teacă toemai pentru slobozirea noroadelor asuprite. Iar noi odată cu capul, nu voim să mai fim robi. Libertate ori moarte, asta i strigarea noastră. Și Ungurii pot aștepta pacea lor, la vara eailor. Nime nu-i bagă în sașă.

Lăcustele în Ardeal. — Atâm că Germanii, ne mai găsind nimic de mâncare pe la ei, au pornit-o la Ardealul nostru, unde adună tot ce vad. Acum și-au trimis copiii, ca să-i hrănească Sașii cu pâne românească. Numa lângă Sibiu au așezat vr'o 800. Și Românii flămânzece, căci jandarmii le ia faina pentru lăcustele nemțești.

Din Țara Oltului. — Nicăiri nu-i atâta jale, ca pe frumoasa țară a Oltului. Când s'a retras armata română, au plecat cu ea toți preoții, învățătorii și notarii, însoțiți de miile de bărbăți, femei și copii. Satele au rămas aproape goale. Ungurii își fac de cap acum, jăfuid casele și averea celor plecați, iar pe cei rămași îi stălece în bătăi și schingiuri.

Altă mișelie unguerească. — După ce ministrul Appony ne-a închis toate școlile dela sate, acum el s'a hotărât să închidă și seminarele noastre, unde se pregăteau învățătorii. Așadară rind pe rind, vrea să ne ia toate drepturile, după ce de trei ani de zile poporul nostru își varsă sângele pentru blăstămata pajură unguerească.

Nu mai o gazetă în Chișinău. — De câteva zile tipografiile din Chișinău s'au pus în grevă, așa că nu mai iese nici o gazetă. Singur Ardealul nostru vede lumina tiparului în capil tala Basarabiei.

Numere de probă din gazeta noastră, se vor trimite tuturor celor cari ni-au cerut. Cei cari doresc să li se trimită înainte gazeta, sunt pofitiți să o aboneze.

Batalioane nouă de voluntari

În zilele, trecute am avut bucuria să vedem, trecând pela Chișinău spre Iași, alte trei batalioane de voluntari ardeleni. Vagoanele ca și piepturile lor, erau împodobite cu mândrele noastre enlari naționale. Soldații și ofițerii, săltau de bucurie și cântau cântece românești înălțătoare. Din fețele lor, ceteai bucuria cea mare, care le stăpâna sufletul, văzându-se porniți spre Moldova, la luptă sfântă pentru desrobirea Ardealului. Cu cât dor n'au așteptat ei în prinsoare ceasul acesta mare, de-a intra în rândurile armatei românești și a lupta pe viață și pe moarte, p-ntru înfrângerea Ungurilor. Și căți dintre prizonierii risipiți prin Rusia, nu ard de dorul acesta, fără a se putea vedea supt steagul României? Dar îi va ajuta D-zeu și pe ei să-și îndeplinească visul, căci biroul din Kiev, însărcinat cu treaba aceasta lucrează din răsuputeri, pentru adunarea tuturor prizonierilor sub steagul românesc.